

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету соціології та управління
Т.Ф. Бірюкова
« 29 » _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**СОЦІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ВІДНОСИН В
ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ**
підготовки бакалаврів

денної і заочної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма Соціологія медіації і кримінології
спеціальності 054 Соціологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Скворець Володимир Олексійович, д.філос.н., доц., проф. кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від " 26 " серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

В.О. Скворець

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

М.А. Лепський
М.А. Лепський

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: vskvorets@cisr.zp.ua

Телефон: 099 649 5600

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Viber за номером 099 649 5600

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а, кімн. 309

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі» є засвоєння знань про художні образи осіб, які пов'язані різноманітними соціальними зв'язками з кримінальними відносинами.

Студенти повинні оволодіти знанням певних образів, пов'язаних із злочинними діяннями або їх розслідуванням в художній літературі про піратів, детективній літературі, літературі про гангстерів та українській літературі.

Даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціологічний профайлінг злочинця», «Соціологія правозахисної діяльності», «Теорія соціальних змін» та «Соціологічні дослідження кримінальних субкультур у світі».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр		8-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття		2 год.
Семінарські заняття		2 год.
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		86 год.
Консультації	Розклад розміщення консультацій: Кількість: 3 особисті – понеділок, з 15:00 до 16:00, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: vskvorets@cisr.zp.ua	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14124	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.</p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p>	<p>Опрацювання першоджерел; опитування на семінарських заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе.</p>
<p>СК09. Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати кримінологічних досліджень «тіньової» сфери суспільства, соціальних відносин, процесів, структур та функцій кримінальної сфери.</p> <p>СК10. Здатність медіаторними та переговорними технологіями розв'язувати конфлікти різного масштабу та інтенсивності на основі сучасних знань спеціальних соціологічних теорій (соціології кримінології, соціології конфліктів, соціології комунікації, соціології миротворення та візуальної соціології).</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати вибір методів і методик соціологічного, кримінологічного та медіаторного дослідження соціальних відносин та суспільства в цілому відповідно до нагальних потреб та перспектив розвитку суспільства.</p> <p>РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</p> <p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</p> <p>РН16. Обґрунтувати вибір методів і методик соціологічного та кримінологічного дослідження для розв'язання актуальних проблем.</p>	<p>Дискусія; написання есе; практичне завдання</p>
<p>РН15. Здійснювати соціологічний, кримінологічний та медіаторний аналіз соціальних відносин і суспільства в цілому.</p> <p>РН17. Застосовувати теоретичні підходи та соціологічний інструментарій медіації в комунікаційних процесах у сучасному суспільстві та вирішення проблем координації взаємодій різних соціальних груп.</p>	<p>Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Відображення кримінальних відносин в художній літературі про піратів

Тема 1. Вступ до курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі»

Об'єкт і предмет курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі». Мета і завдання курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі». Основні напрями дослідження кримінальних відносин у художній літературі. Основні підходи та методи в дослідженні кримінальних відносин у художній літературі.

Тема 2. Роман Рафаеля Сабатіні «Одіссея капітана Блада»

Історичний контекст змісту роману Рафаеля Сабатіні «Одіссея капітана Блада». Р. Сабатіні – автор роману «Одіссея капітана Блада». Образ Пітера Блада. Книжкова характеристика Пітера Блада. Прототиби Пітера Блада. Пітер Блад як особистість. Пітер Блад як лідер піратів. Кримінальні аспекти в біографії Пітера Блада.

Тема 3. Роман Роберта Луїса Стівенсона «Острів скарбів»

Історичний контекст змісту роману Р. Л. Стівенсона «Острів скарбів». Роберт Луїс Стівенсон – автор роману «Острів скарбів». Сюжетна лінія роману «Острів скарбів». Діючі особи в романі та характеристика відносин між ними. Відображення в романі «Острів скарбів» проявів піратської субкультури.

Тема 4. Роман Джеймса Баррі «Пітер Пен і Венді»

Джеймс Баррі – автор роману «Пітер Пен і Венді». Сюжетна лінія роману «Пітер Пен і Венді». Діючі особи в романі (Пітер П. капітан Джек Гак) і та характеристика відносин між ними. Відображення в романі «Пітер Пен і Венді» проявів піратської субкультури.

Змістовий модуль 2. Відображення кримінальних відносин в детективній літературі

Тема 5. Детективні оповідання Едгара По

Едгар Аллан По – основоположник детективної літератури. Детективні оповідання Едгара По про розслідування Огюста Дюпена – «Вбивство на вулиці Морґ», «Таємниця Марі Роже» та «Викрадений лист». Аналітика Огюста Дюпена в осмисленні образів злочинців.

Тема 6. Кримінологічне профілювання Артура Конан Дойла

Артур Конан Дойл – теоретик і практик кримінологічних досліджень, видатний письменник – автор детективних романів. Конан Дойл – головний архітектор концепції перегляду справ після винесення обвинувального вироку. Випадок з Джорджем Ідалджі. Справа Оскара Слейтера.

Тема 7. Кримінальні відносини у творах Агати Крісті

Агата Крісті – авторка детективних романів. Роман А. Крісті «Десять негрят». Сюжетна лінія роману «Десять негрят». Образи злочинців у романі «Десять негрят».

Змістовий модуль 3. Відображення кримінальних відносин в літературі про гангстерів

Тема 8. Роман Маріо П'юзо «Хрещений батько»

Творча біографія Маріо П'юзо. Сюжетна лінія роману Маріо П'юзо «Хрещений батько». Образ Віто Корлеоне («хрещеного батька»). Організація клану Корлеоне в Нью-Йорку: управління діяльністю клану та правила для учасників. Засоби забезпечення стійкості клану.

Тема 9. Роман Роберто Савіано «ґоморра»

Творча біографія Роберто Савіано. Сюжетна лінія роману Роберто Савіано «ґоморра». Образи злочинців у романі. Характеристика відносин, що зумовлені впливом кримінального світу.

Змістовий модуль 4. Відображення кримінальних відносин в українській художній літературі

Тема 10. Відображення кримінальних відносин у творчості Івана Франка

Кримінальний сюжет у творчості Івана Франка. Конфлікти, на яких будуються кримінальні сюжети у творчості І. Франка. Кримінальний сюжет повісті «Петрії і Довбушуки». Кримінальні епізоди у романі І. Франка «Борислав сміється». Кримінальний сюжет у повісті І. Франка «Основи суспільності».

Тема 11. Відображення кримінальних відносин у творчості Панаса Мирного

Творча біографія Панаса Мирного. Кримінальні відносини у романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Образ Чіпки Вареника. Життєвий шлях Чіпки: від сильного, розумного й талановитого чоловіка до розбійника-каторжника.

Тема 12. Кримінальні відносини в творчості сучасного українського письменника Василя Добрянського.

Творча біографія сучасного майстра кримінального жанру Василя Добрянського. Кримінальні відносини в романі В. Добрянського «Колектор». Кримінальні відносини в романі В. Добрянського «Школа зелених мавп».

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Вступ до курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі»		2	
Разом			2	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 8. Роман Маріо П'юзо «Хрещений батько» План 1. Творча біографія Маріо П'юзо. 2. Сюжетна лінія роману Маріо П'юзо «Хрещений батько». 3. Образ Віто Корлеоне («хрещеного батька»). 4. Організація клану Карлеоне в Нью-Йорку. 5. Управління діяльністю клану. 6. Правила для членів клану. 7. Засоби забезпечення стійкості клану.		2	
Разом			2	

6. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Опрацюйте джерело: Баррі Джеймс Пітер Пен (URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://shron1.chtyvo.org.ua/Barri_Dzheims_Metiu/Piter_Pen_Povna_versia.pdf?PHPSESSID=5rq78ecad3jbq33rpciacck91), зробіть конспект основних положень.		12
	Підготувати теми змістового модуля 1 «Відображення кримінальних відносин в художній літературі про піратів»		9
2	Опрацюйте джерело: Крісті А. Таємниця Індіанського острова (або «Десять негрят», або «І не лишилось жодного») (URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3420#google_vignette), зробіть конспект основних положень.		12
	Підготувати теми змістового модуля 2 «Відображення кримінальних відносин в детективній літературі»		10
3	Опрацюйте джерело: Сав'яно Р. Гоморра (URL: https://knigod.club/2008-gomorra-roberto-savjano.html), зробіть конспект основних положень.		12
	Підготувати теми змістового модуля 3 «Відображення кримінальних відносин в літературі про гангстерів»		9
4	Опрацюйте джерело: Швець А.І. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму в прозі Івана Франка (URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://tarnawsky.artsci.utoronto.ca/elul/Franko/Shvets-Zlochyn-katarsys.pdf), зробіть конспект основних положень		12
	Підготувати теми змістового модуля 4 «Відображення кримінальних відносин в українській художній літературі»		10
Разом			86

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання поточного тесту в системі Moodle	Тестові завдання за адресою в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14124		5
	Практичне завдання – написати есе (письмова робота)	Тема есе: «Образ пірата в художній літературі» (обсягом 3-5 сторінок)	Повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми – 9-10 балів , Знання фактажу і наявність власних думок	10

			<p>– 7-8 балів. Знання фактажу, але відсутність деяких елементів аналізу – 5-6 балів. Зміст есе має фрагментарний характер – 3-4 бали. Есе поверхово розкриває зміст проблеми – 1-2 бали.</p>	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2	-	-	15
2	Практичне завдання – Написати есе (письмова робота)	Тема есе: «Образ злочинця в детективній літературі» (обсягом 3-5 сторінок)	<p>Повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми – 9-10 балів, Знання фактажу і наявність власних думок – 7-8 балів. Знання фактажу, але відсутність деяких елементів аналізу – 5-6 балів. Зміст есе має фрагментарний характер – 3-4 бали. Есе поверхово розкриває зміст проблеми – 1-2 бали.</p>	10
	Виконання поточного тесту в системі Moodle	Тестові завдання за адресою в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14124		5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	-	-	15
3	Опитування	Семінарське заняття	<p>Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 балів. Неповна відповідь на питання, у якій відсутній один із елементів змісту – 4 бали. Неповна відповідь на питання, у якій відсутні два-три елементи змісту – 3 бали. Неповна і нелогічна відповідь, що має фрагментарний характер відбиття змісту – 1-2 бали.</p>	5

	Практичне завдання – написати есе (письмова робота)	Тема есе: «Образ гангстера в художній літературі» (обсягом 3-5 сторінок).	Повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми – 9-10 балів , Знання фактажу і наявність власних думок – 7-8 балів . Знання фактажу, але відсутність деяких елементів аналізу – 5-6 балів . Зміст есе має фрагментарний характер - 3-4 бали . Есе поверхово розкриває зміст проблеми – 1-2 бали .	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2	-	-	15
4	Виконання поточного тесту в системі Moodle	Тестові завдання за адресою в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14124		5
	Практичне завдання – Написати есе (письмова робота)	Тема есе «Образ злочинця в українській літературі» (обсягом 3-5 сторінок)	Повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми – 9-10 балів , Знання фактажу і наявність власних думок – 7-8 балів . Знання фактажу, але відсутність деяких елементів аналізу – 5-6 балів . Зміст есе має фрагментарний характер - 3-4 бали . Есе поверхово розкриває зміст проблеми – 1-2 бали .	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2	-	-	15
Усього за змістові модулі	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамени	Теоретичне завдання – відповідь на два питання заліку	питання підготовки: 1. Зміст поняття «субкультура».	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 5 балів) – усього 2 питання.	10

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт і предмет курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі». 2. Мета і завдання курсу «Соціологічні дослідження кримінальних відносин у художній літературі». 3. Основні напрями дослідження кримінальних відносин у художній літературі. 4. Основні підходи та методи в дослідженні кримінальних відносин у художній літературі. 5. Історичний контекст змісту роману Рафаеля Сабатіні «Одіссея капітана Блада». 6. Образ Пітера Блада в роману Рафаеля Сабатіні «Одіссея капітана Блада». 7. Кримінальні аспекти в біографії Пітера Блада. 8. Історичний контекст змісту роману Р. Л. Стівенсона «Острів скарбів». 9. Сюжетна лінія роману «Острів скарбів»: діючі особи та відносин між ними. 10. Відображення в романі «Острів скарбів» проявів піратської субкультури. 11. Сюжетна лінія роману Джеймса Баррі «Пітер Пен і Венді»: діючі особи та відносини між ними. 12. Відображення в романі «Пітер Пен і Венді» проявів піратської субкультури. 13. Детективні оповідання Едгара По про розслідування Огюста Дюпена. 14. Кримінологічна тематика у творах Артура Конан Дойла. 15. Образи злочинців у романі Агати Крісті «Десять негреньят». 16. Сюжетна лінія роману Маріо П'юзо «Хрещений батько»: діючі особи та відносини між ними. 17. Образи злочинців у романі Роберто Савіано «Гоморра». 18. Кримінальний сюжет повісті І. Франка «Петрії і Довбушуки». 	<p>5 балів – відповідь логічна, повна й аргументована</p> <p>3-4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті</p> <p>1-2 бали – відповідь поверхова, студент знає основні поняття</p>	
--	--	--	---	--

	19. Кримінальний сюжет у повісті І. Франка «Основи суспільності». 20. Кримінальні відносини в романі В. Добрянського «Колектор».		
Виконання підсумкового тесту в системі Moodle	Тестові завдання за адресою в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14124	За виконання підсумкового тесту студент може отримати до 10 балів .	10
Індивідуальне дослідницьке завдання передбачає розробку моделі кримінологічного аналізу образу злочинця у творах художньої літератури. Розробка має бути до початку заліку представлена у вигляді презентації обсягом 12-15 файлів. Студент повинен публічно захистити свій проект конкретного соціологічного дослідження перед студентами групи і викладачем.	Теми для розробки студентами програми кримінологічного дослідження: 1. Кримінологічна характеристика капітана Блада. 2. Кримінологічна характеристика героїв роману Р. Л. Стівенсона «Острів скарбів» 3. Кримінологічна характеристика героїв роману Рафаеля Сабатіні «Одіссея капітана Блада». 4. Кримінологічна характеристика героїв роману Джеймса Баррі «Пітер Пен і Венді» 5. Кримінологічна характеристика героїв роману Віто Карлеоне в романі Маріо П'юзо «Хрещений батько» 6. Кримінологічна характеристика героїв роману Маріо П'юзо «Хрещений батько» 7. Кримінологічна характеристика героїв детективного роману А. Крісті «Десять негреньят». 8. Кримінологічна характеристика героїв роману Роберто Савіано «Гоморра». 9. Кримінологічна характеристика героїв творів Артура Конан Дойла. 10. Кримінологічна характеристика Чіпки Вареника у романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Обсяг роботи – не менше 12 сторінок .	Критеріями оцінювання є наявність визначених складових у розробленій програмі соціологічного дослідження: 1) титульний лист, у якому вказано прізвище та ім'я автора, назву теми дослідження; 2) актуальність обраної проблеми дослідження; 3) мета і завдання дослідження; 4) предмет дослідження; 5) основні методи дослідження; 6) основні ідеї теорій і концепцій, на які спирається дослідження; 7) розробка дослідження ґрунтується на сучасній літературі – 18-20 балів Повна або часткова відсутність одного з названих критеріїв – 15-17 балів . Повна або часткова відсутність двох із названих критеріїв – 12-14 балів . Повна або часткова відсутність трьох із названих критеріїв – 9-11 балів . Повна або часткова відсутність чотирьох із названих критеріїв – 5-8 балів . Повна або часткова відсутність п'ятьох із названих критеріїв – 1-4 бали .	20
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Візуальна соціологія в кримінології (з практики студій соціологів, медіаторів та кримінологів). Колективна монографія /Головний редактор М.А. Лепський, наукові редактори: О.В. Мальцев, В.О. Скворець, Т.Ф. Бірюкова, О.П. Масюк. Технічний редактор І.О. Кудінов. Запоріжжя, 2024. КСК-Альянс, ЦНСД, 568с.
2. Лепський М.А. Профайлінг злочинця та політика: монографія. Запоріжжя : ЦНСД, 2024. 400 с.

Додаткова:

1. Баррі Джеймс Пітер Пен. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://shron1.chtyvo.org.ua/Barri_Dzheims_Metiu/Piter_Pen_Povna_versiiia.pdf?PHPSESSID=5rq78ecad3jbq33rpicacck91
2. Крісті А. Таємниця Індіанського острова (або «Десять негреньят», або «І не лишилось жодного»). URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3420#google_vignette
3. По Е.А. Вбивства на вулиці Морґ. URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3849
4. Пузо М. Хрещений батько (пер. Віктор Батюк, Олександр Овсюк). URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Mario_Puzo/Khreschenyi_batko/
5. Сав'яно Р. Гоморра. URL: https://knigoed.club/2008-gomorra-roberto-savjano.html
6. Сабатіні Р. Одиссея капітана Блада. URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3982
7. Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printitzip.php?tid=238
8. Франко І. Петрії і Довбушуки. URL: https://www.ukrlib.com.ua/books/printitzip.php?tid=3829
9. Швець А.І. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму в прозі Івана Франка / Відп. ред. Є. К. Нахлік. – Львів, 2003. – 236 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://tarnawsky.artsci.utoronto.ca/elul/Franko/Shvets-Zlochyn-katarsys.pdf

10. Інформаційні ресурси

1. Крісті А. Таємниця Індіанського острова (або «Десять негреньят», або «І не лишилось жодного»). URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3420#google_vignette
2. По Е.А. Вбивства на вулиці Морґ. URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3849
3. Пузо М. Хрещений батько (пер. Віктор Батюк, Олександр Овсюк). URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Mario_Puzo/Khreschenyi_batko/
4. Сав'яно Р. Гоморра. URL: https://knigoed.club/2008-gomorra-roberto-savjano.html
5. Франко І. Петрії і Довбушуки. URL: https://www.ukrlib.com.ua/books/printitzip.php?tid=3829
6. Швець А.І. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму в прозі Івана Франка / Відп. ред. Є. К. Нахлік. – Львів, 2003. – 236 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://tarnawsky.artsci.utoronto.ca/elul/Franko/Shvets-Zlochyn-katarsys.pdf

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти. Можливе визнання результатів неформальної освіти згідно Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 2025 року. Механізм визнання описано у Положенні:

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_zapor_z_kogo_nats_onal_nogo_un_veisitetu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya_zdobutikh_shlyakhom_neformal_noyi_ta_abo_nformal_noyi_osv_ti.pdf

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу vskvoretz@cisr.zp.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи. Для отримання швидкої відповіді пишіть повідомлення у Viber.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz).

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.